

BUSSIJUHT BJ/TK

BUSSIJUHI TÄIENDUSKOOLITUSE ÕPPEKAVA

Õppekursus	bussijuhi täiendkoolitus (BJ/TK)
Õppekursuse maht	35 akadeemilist tundi
Õppekursuse ajaline kulg	minimaalselt 4 päeva
Eeldus või tase	pädevustunnistuse olemasolu või vastav kirje (95) juhiloal või D1-, D1E-, D- või DE-kat juhiloa olemasolu (enne 10.09.2008)

	Õppeaine nimetus	Teooria	Praktika	Kokku	Õpetaja
1.	Säästlik ja kaitslik juhtimine, liiklusohutus	3	-	3	Aare Siir, Uno Vilgats
2.	Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	2	-	2	Aare Siir, Uno Vilgats
3.	Sõidumeerik, töö ja puhkeaeg. Tööõiguse alused	6	3	9	Aare Siir, Uno Vilgats
4.	Vedude korraldus	7	2	9	Aare Siir, Uno Vilgats
5.	Liikluspsühholoogia	4	1	5	Aare Siir, Uno Vilgats
6.	Kindlustus ja vastutus	2	1	3	Aare Siir, Uno Vilgats
7.	Logistika ja transpordiökonomika alused	4	-	4	Aare Siir, Uno Vilgats
	Eksam				
	Kokku	28	7	35	

Koolitusel osalemiseks esitab isik koolitajale:

1. juhiloa;
2. isikut tõendava dokumendi;
3. pädevustunnistuse, kui juhiloal puudub vastav kirje;
4. koolitaja väljastatud tunnistuse eelnevalt läbitud koolituse kohta, kui isik soovib eelnevalt läbitud koolituse arvestamist.

Õppemeetodid: loeng audiovisuaalsete õppevahendite kasutamisega, vestlus, arutelu, analüüsid, praktilised harjutused sõidumeeriku simulaatoril.

Täienduskoolituse õppekava süvendab ja täpsustab teadmisi õppekavas ette nähtud õppeteemades ja valdkondades ning värskendab tööks vajalikke olulisi teadmisi ja oskusi, keskendudes eelkõige liiklusohutusele, säästlikule sõidule ning töö- ja puhkeajale.

Täienduskoolituse õppemaht on 35 teooriatundi. Õppetunni kestus on 45 minutit.

Täienduskoolitus lõpeb teoreetiliste teadmiste eksamiga.

Eksami eesmärgiks on selgitada objektiivselt välja õppija teadmised ja hoiakud kõikides läbitud teemades.

Eksamil on 25 valikvastustega küsimust. Teoreetiliste teadmiste eksam on sooritatud, kui eksamineeritav vastab õigesti vähemalt 18 küsimusele.

Õpetajad:

Aare Siir Lektor Aare Siir on lõpetanud 2005 aastal Sotsiaal-Humanitaarinstituudi õigusteaduste diplomioõppe. Magistriõppe Audentese Ülikoolis õigusteaduse erialal 2008 aastal. Aktiivselt on ta tegutsenud teooria- ja sõiduõpetajana aastast 2008.

Uno Vilgats Lektor Uno Vilgats on lõpetanud 2004 aastal Akadeemia Nord majandusõiguse bakalaureuseõppe. Aktiivselt tegutsenud teooria- ja sõiduõpetajana aastast 2001.

Säästlik juhtimine

Sõiduki hoolduse ja rehvide kontolli tähtsus. Reisi optimeerimine ja pardaseadmete kasutuse olulisus. Veose ratsionaalne paigutus. Ühtlane ja sujuv sõidustiil. Püsikiirusel salongikliima optimeerimine. Sujuv aeglustus, tühikäigule "ei". OBD signaaltuli. Sõit võimalikult kõrgeima käiguga, püsikiirus. Vahepeatumiste välitimine.

Pärast koolitust õppur:

1. teab, kuidas sõiduki kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada;
2. teab, kuidas jälgida kütuse kulu;
3. on rohkem motiveeritud sõidukit kasutades keskkonda säästma;
4. mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.

Kaitslik juhtimine, liiklusohutus

Koolitus peab:

1. kujundama positiivse suhtumise teistesse liiklejatesse ja looduskeskkonda;
2. andma piisava ohutunnetuse asjatu riski vältimiseks liikluses;
3. andma teadmised liiklusohutlikesse olukordadesse sattumise ärahoidmiseks;
4. andma oskused võimalike ohuolukordade ennetamiseks.

Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes

Pärast koolitust õppur teab:

1. sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada;
2. rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida.

Sõidumeerik

Pärast koolitust õppur oskab kasutada mehaanilise ja digitaalse andmesalvestusega sõidumeerikut, oskab salvestada sõidumeerikus nõutavaid andmeid, teha digitaalse andmesalvestusega sõidumeerikust väljatrükke ja sisestada sellesse vajalikke andmeid ning kanda sõidumeeriku salvestuslehele või väljatrükile käsitsi kandeid (sõidumeeriku silmulaator).

Töö- ja puhkeaeg

Pärast koolitust teab õppur sõidu- ja puhkeaja planeerimise ja arvestamise valdkonnaga seonduvaid nõudeid.

Toimub osalejate juhikaartide analüüs, kus õppur saab näha oma töö- ja puhkeaja seisu.

Tööõiguse alused

Pärast koolitust teab õppur tööõiguse alase valdkonnaga seonduvaid nõudeid.

1. Töölepingu sõlmimine, selle muutmine, lõpetamine.
2. Töötingimustest teavitamine, sealhulgas tööülesannete kirjeldus, töötegemise asukoht.
3. Töötasu, kinnipeetavad maksud, võimalikud hüved. Töötasu suurus, alammäär, lisatasud.
4. Töötaja kohustused, vastutus, lähetused.
5. Töölepingut puudutavate töövaidluste lahendamine töövaidluskomisjonis või kohtus nende pädevus.
6. Kollektiivsete töötülide lahendamine, institutsioonid.

Vedude korraldus

Pärast koolitust õppur teab:

1. autoveo liikide iseärasusi riigisisel, rahvusvahelisel, oma kulul korraldataval veol ja veol tasu eest;
2. vedaja vastutust autoveo korraldamisel ja veolubade süsteemi;
3. veoseveo korraldust reguleerivaid õigusakte, erinevaid veoliike ja veoseveol nõutavaid dokumente;
4. erinevusi Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vedudel, tollipiiride ületamisel.
5. oskab paigutada veose laadimisel veos ohutult, ühtlaselt ja tasakaalustatult, et vältida lubatud mõõtmete ja masside ületamist, auto ebastabiilset koormist ning veose ohtlikku paigutust;
6. oskab valida ja kasutada sobilikke kinnitus- ja katmisvahendeid peamiste veosegruppide nõuetekohaseks kinnitamiseks ja katmiseks;
7. oskab arvutada veose kinnitusvahendite nõutavat tugevust ja kinnitusvahendite arvu sõltuvalt saadetise massist ja mõõtmetest.

Liikluspsühholoogia

Koolitus tulemusena omandab õppur:

1. lugupidava hoiaku teiste liiklejate suhtes;
2. oskuse hinnata ja arendada endas liikluskultuuri (olukorra ettenägemise võimet, arukust, otsustusvõimet, vastutustunnet);
3. teadmised juhile vajalike võimete kohta;
4. oskuse täielikult rakendada oma võimeid ohuolukorra tekkimisel.

Koolituse tulemusena õppur oskab selgitada tegutsemisvõimet vähendavaid tegureid:

1. kuidas isiklikud motiivid ja varasemad kogemused mõjutavad juhi käitumist;
2. väsimuse tunnuseid;
3. väsimuse mõju liiklusohutusele;
4. väsimuse mõju nägemisele;
5. väsimuse mõju liigutuste koordineerimisele;
6. väsimuse mõju enesehinnangule;
7. milline on alkoholi ja narkootiliste ainete mõju tajule;
8. millest sõltub alkoholi põlemise aeg organismis ning millal tohib pärast alkoholi tarvitamist juhtida sõidukit;
9. ohte, mis tekivad, kui sõidukit juhitakse alkoholi- või narkootikumiuimas;
10. tagajärgi, mis võivad tekkida liikluses, kui sõidetakse alkoholi- või narkootikumiuimas või teatud ravimite mõju all;

11. ohte, mis võivad tekkida mobiiltelefoni kasutamisel sõidu ajal.

Sõidukijahi tööks vajalikud põhiteadmised teenindus- ja suhtlemispsühholoogia osas.

Sõitjatepoolsed ootused sõidukijahi kui teenindaja rollikohasele käitumisele. Sõitjate põhjendatud ja põhjendamatud nõudmised.

Sõidukijahi isikuomadused ja nende mõju rollikäitumisele.

Bussijahi rollid ja rollikäitumise analüüs.

Pärast koolitust õppur teab:

1. Suhtlemise põhioskusi:
 - oskus elada sisse sõitja rolli;
 - kontaktide loomise ja säilitamise oskus;
 - veenmisoskus;
 - kehtestamisoskus;
 - läbirääkimisoskus.
2. Bussijuhile vajalikke oskusi, et paindlikult ja konfliktivabalt lahendada sõitjate põhjendamatud soovid ja nõudmised.
3. Probleemsete sõitjate liigid:
 - alaealised;
 - vanurid;
 - joobnud sõitjad;
 - välismaalased;
 - agressiivselt käituvad sõitjad;
 - sõitjate grupid teenindusvedudel.
4. Suhtlemise erinevused sõltuvalt vedude liigist:
 - veod kohalikel liinidel;
 - veod kaugliinidel;
 - juhuveod.
5. Bussi tehnilise seisundi ja sõitjate salongi heakorra ning bussijahi sõidustiili ja -võtete mõju teeninduskultuurile. Veofirmade tuntuse ja reklaami mõju teeninduskultuurile.
6. Piiratud liikumisvõimega inimese teenindamine piiratud liikumisvõimega inimeste õigused. bussijahi kohustused ja võimalused nende teenindamisel.

Kindlustus ja vastutus

Pärast koolitust teab õppur kindlustuse ja sõidukijahi vastutuse alase valdkonnaga seonduvaid nõudeid.

1. Vabatahtlik ja sundkindlustus
2. Kahjukindlustus, veosevastutus
3. Vastutuse kindlustus autoveonduses:
 - liikluskindlustus, k.a. rahvusvaheline liikluskindlustus;
 - CMR konventsioonist ja võlaõigusseadusest tuleneva vedaja vastutuse kindlustamine;
 - võimalikud probleemid autojuhi poolt laadimisel põhjustatud kaubakahjude hüvitamisel;
 - TIR konventsioonist tulenevate tolligarantiide kindlustamine.
4. Vormi „Teade liiklusõnnetusest“ täitmise kord.
5. Liiklusõnnetusest teatamine.
6. Politsei poole pöördumist nõudvad juhud.
7. Kahjude hüvitamise piirmäärad.
8. Liikluskindlustus rahvusvahelistel vedudel.
9. Liiklusõnnetusest teatamine ja vormistamine välisriikides.

Logistika ja transpordiökonomika alused

Pärast koolitust õppur:

- omab ülevaadet logistika valdkonnast kui tervikust ja mõistab selle osatähtsust majanduses;
- oskab määratleda logistika eesmärged, logistilisi funktsioone ja seostab erinevaid protsesse tarneahelas;
- teab transpordiökonomika aluseid ja selgitab veottevõtte kuluarvestuse põhimõtteid.

BUSSIJUHI TÄIENDUSKOOLITUSE TUNNIPLAAN

Õppepäev/ kellaeg	Õppeaine nimetus	Õppetunde	Õpetaja
Reede 14:00 – 21:45	Sõidumeerik, töö ja puhkeaeg. Tööõiguse alused	9	Aare Siir
Laupäev 09.00 – 10:30	Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	2	Uno Vilgats
Laupäev 10:45 - 14:00	Logistika ja transpordiökonomika alused	4	Uno Vilgats
Laupäev 14:15 – 16:45	Säästlik ja kaitslik juhtimine, liiklusohutus	3	Uno Vilgats
Pühapäev 09:00 – 13:15	Liikluspsühholoogia	5	Uno Vilgats
Pühapäev 13:15 – 15:45	Kindlustus ja vastutus	3	Uno Vilgats
Esmaspäev 9:00 – 16:45	Vedude korraldus	9	Aare Siir
Esmaspäev 16:40	Eksam	1	